

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXI. Probatur sacrificium Missæ, ex comparatione legis Christianæ ad
Mosaicam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

CAPVT XXI.

Probatur sacrificium Missa, ex comparatione legis Christianæ ad Mosaicam.

LTERA ratio principalis ducitur à collatione Ecclesie, & Synagoge, siue legis nouæ, & veteris; populi Christiani, & Iudaici. Est autem hæc ratio; In populo Iudaico fuerunt sacrificia propriè dicta; ergo & in populo Christiano esse debent.

Probatur consequentia; nam antecedens extra controuersiam est. **P**RIMO, Christus non omninò sustulit ea, quæ Deus in veteri lege instituerat; nec enim contrarius erat Patri suo, aut sibi ipsi; sed aut perfecit, aut mutauit in meliora; vt patet in præceptis, & Sacramentis. Nam præcepta non sustulit, sed explicuit, Matth. 5. & consilia addidit, quæ ad præceptorum perfectam obseruationem conducunt. Pari ratione Sacramenta Circumcisionis, Agni Paschalis, & similia non sustulit, sed mutauit in alia verè, & propriè dicta Sacramenta, sed vt Augustinus dicit epist. 118. pauciora, faciliora, & præstantiora: ergo eodem modo sacrificia non debuit omninò tollere de medio, sed mutare.

SECONDO, sacrificium est summus cultus, qui Deo tribui possit. Nam sine controuersia res verbis præstant; & inter res, sacre prophanis; & inter sacras, publicæ priuatis; & inter publicas eæ, quarum ipsa substantia in Dei honorem consumitur, quàm eæ, quarum solus vsus. Tale autem est sacrificium propriè dictum, vt notum est. Quare si hoc genus cultus fuisse in veteri lege, & non in noua; fuisset Deus in veteri lege longè maiori honore affectus, quàm in noua: & proinde Christus Patris sui, non gloriam, vt dicebat, sed ignominiam procurasset.

TERTIO, causæ cur populus Hebræorum sacrificia externa, & propriè dicta habuerit, omnes inueniuntur etiam in populo Christiano. Habuerunt illi sacrificia externa, & visibilia; quia & ipsi populus erant externus, & visibilis, nempe non ex solo spiritu, sed carne, & spiritu constans. At populus etiam Christianus externus, & visibilis est, & carne ac spiritu cõstat. Habuerunt illi sacrificia, vt Christi mortem, quæ est vnicum precium, & vnica salus nostra, sæpe representarent, & commemorarent.

memorarent, cum eam presentem intueri non possent. At nos etiam Christi mortem presentem intueri nequimus, ergo egemus sacrificio, quo sacrificium illud crucis iugiter commemoremus. Habuerunt illi sacrificia, quibus Deum colerent honore summo, & soli illi debito. At nos etiam debemus Deum colere honore summo, & soli illi debito. Habuerunt denique illi sacrificia, ut Deum placarent, vel ab eo beneficia impetrarent, vel pro impetratis gratias agerent. At iisdem de causis & nos sacrificiis indigemus, immo quoniam plura a Deo beneficia accepimus, eò magis ad sacrificia admodum obligamur. Quare rectè Petrus Cluniacensis scribit, haereticos qui sacrificium de Ecclesia tollere cupiunt, id tentare Diabolo suggerente, ut gens illa Deo præter ceteras sit ingrata, quæ præter ceteras pluribus, & maioribus a Deo beneficiis ornata est.

QUARTO, re ipsa Christiani retinent omnia alia genera honoris, & cultus, quibus Hebræi Deum colebant, nimirum adorationem, inuocationem, votorum nuncupationem, hymnos, psalmos, cantica, dies festos, ieiunia, elemosinas, & similia. Quis igitur sibi persuadere possit solum illud genus honoris, quod est proprium Dei, nobis a Christo præstitum esse, cum omnia alia sint ab eo permissa? præterea cum Christus nihil ardentius procurauerit, quam Dei gloriam, & honorem?

Neque satisfaciunt, qui dicunt, cultum internum esse nobiliorem externo: Christianos autem internum cultum Deo præstare. Nam et si internus cultus nobilior externo sit, tamen utriusque præstat internus cum externo coniunctus, siue internus cultus cum externa illius protestatione. Est autem protestatio summi interni cultus, ipsum sacrificium, ut Augustinus sæpe docet lib. 10. ciuit. Vnde tres pueri Danielis animo, inquit, contrito, *Et in spiritu humilitatis suscipiamur: sicut in holocausto arietum, & taurorum, & sicut in libris agnorum pinguium: sic fiat sacrificium nostrum in capite tuo hodie.* Optant enim sancti pueri in captiuitate esse, ut internus eorum affectus sic Deo placeat, quem admodum placeret si eum ostendere, & protestari possent, externo quoque sacrificiorum.

QUINTO, sacrificia non sunt primùm in lege Moysi constituta, sed ex lege naturæ ortum habent, ut patet ex sacris scripturis.

Abel, Noë, Melchisedech, Job, & aliorum: ergo etiam si Christus abrogare voluisset omnia instituta legis Mosaicæ, non tamen sacrificia omnino abrogare debuisset.

CAPVT XXII.

Probatum idem ex differentia Sacramenti, & sacrificij.

TERTIA ratio ex differentia, quæ est inter Sacramentum & sacrificium, sumi potest. Nam commune est omnibus Sacramētis, ut ab alio dentur, ab alio accipiantur; neq; vllus sibi ipse Sacramentum administret. Ita videmus in Baptismo, aliisq; Sacramētis accidere; nemo enim se ipse baptizare sinitur, etiam si extrema adsit necessitas. Pari ratione nemo se ipse confirmat, nemo se absoluit, nemo se sacris Ordinibus iniciat, nemo se iniungit. Eodem igitur modo si Eucharistia solummodò Sacramentum esset, nemo sibi eam ministrare posset, cuius tamen contrarium semper fuit in vsu quod attinet ad eos, qui Eucharistiam consecrant.

DEINDE, Sacramenta omnia in actione consistunt, non in re aliqua permanente, ut patet de Baptismo, & ceteris Sacramētis; non enim aqua consecrata, sed ablutio est Sacramentum Baptismi. Sola Eucharistia non in actione, sed in re permanente consistit, ut supra probatum est, cuius differentie vix alia ratio reddi potest, nisi quia Eucharistia non solum Sacramentum, sed etiam sacrificium esse debuit.

DENIQUE, nullum aliud Sacramentum continet re ipsa corpus Christi, sed solum sunt signa visibilia, continentia virtualiter gratiam sanctificationis: neque aliud requiritur ad rationem Sacramenti, cum Sacramenta nihil sint aliud, nisi instrumenta sanctificationis. Quare etiam Eucharistia potuisset verè, & propriè Sacramentum esse, etiam si Christi corpus re ipsa non contineret. Quæ igitur causa est cur debuerit necessariò Eucharistia Christi corpus re ipsa continere, nisi ut posset verè, & propriè Deo Patri à nobis offerri, & proinde sacrificium esse verè, ac propriè dictum? Et sanè mirum est, cur Lutherani concedant, corpus Christi verè, & realiter præsens esse in Sacramento Eucharistiæ, & simul admittant vilitatem esse omnium, quæ ynquam fuerunt, præstantissimam

maximam